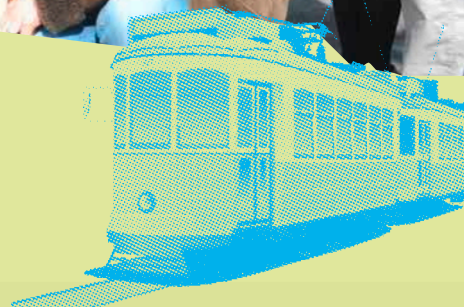

2013

Moje alpsko mesto prihodnosti

Editorial

SONTHOFEN/NEMČIJA 2013

Spoštovani državljani in državljanke naše čudovite alpske regije,

Arzu Altintas, Laura Linke
Sonthofen/D

Mladinski parlament Alpske konvencije (Youth Parliament to the Alpine Convention – YPAC) je institucija, ki združuje mlade iz vseh alpskih držav. Osemdeset predstavnikov mlade generacije je skupaj oblikovalo rešitve za aktualne probleme okoljske politike in tako prispevalo k uresničevanju ideje o trajnostni prihodnosti v Alpah. Mladi prevzemamo odgovornost, za nas in za generacijo jutrišnjega dne, zavzemamo se za ohranitev našega življenjskega prostora v Alpah in sodelujemo v pozitivnem procesu oblikovanja naše domovine.

Leta 2013 je YPAC zasedal v Sonthofnu v Nemčiji. Udeleženci in udeleženke smo, izhajajoč iz osrednje teme, ki se je tokrat glasila *Moje alpsko mesto prihodnosti*, skupaj zasnovali deset zahtev, ki jih želimo vnesti v alpsko politiko. To so inovativne, nove ideje, denimo uvedba ekoloških študijskih smeri na univerzah v hitro rastočih in dobro razvitih mestih alpske regije. To bi lahko pokrilo velike potrebe po strokovnjakih na področju ekologije in obenem ustvarilo zanimiva delovna mesta in možnosti za nadaljnje izobraževanje, zaradi česar bi mladi ostali v domači regiji. Da bi te in številne druge vizije resnično zaživele v praksi, si zato želimo, da bi bil naš glas slišen v politiki.

V Sonthofnu so nastala tudi ustvarjalna besedila, ki so zdaj zbrana v pričujočem zborniku. Pripovedujejo o izsušenih travnikih, solidarnosti, vprašanjih, postavljenih prihodnosti – in samim sebi.

Kajti mi smo prihodnost, ki oblikuje našo prihodnost. In mi oblikujemo prihodnost Alp.

Prijetno branje vam želi ekipa YPAC.

Kaj je YPAC?

Mladinski parlament Alpske konvencije (YPAC) je bil ustanovljen leta 2006 na pobudo Akademске gimnazije v Innsbrucku. Njegovi predstavniki se sestanejo enkrat letno, vsakokrat v drugi alpski državi. Leta 2013 je zasedanje YPAC potekalo v organizaciji Gimnazije Sonthofen, Mestne občine Sonthofen in društva *Alpsko mesto leta*, strokovno pomoč pa je zagotovila Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA).

Mladinski parlament je deležen velikodušne finančne pomoči programa Evropske unije *Mladi v akciji*, Bavarskega deželnege ministrstva za okolje in zdravje, nemškega Zveznega ministrstva za okolje, varstvo narave in varnost reaktorjev, avstrijskega Zveznega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo ter Deželnege okrožja Oberallgäu.

www.ypac.eu (en)

Pogled s Patscherkofla

Hannah Purner
Innsbruck/A

Sonce ravno zahaja. Sedim v rjavi, osušeni travi, ki jo je na Patscherkoflu le še poredko najti. Zaradi onesnaženega okolja in segrevanja ozračja narava ni več tako lepa kot nekoč: v senci dreves rastejo le še posamezne cvetlice, drevesa imajo malo listja. Trava se je posušila in pod nogami šumi kot jesensko listje. Mnogi obidejo to majhno zaplato trave, da bi se ohranilo vsaj malo tega, kar je še ostalo. Kozoroga, orla in drugih živali, ki živijo visoko v Alpah, najmlajša generacija ne pozna več.

Ko tako z vrha gledam na Innsbruck, pomislim na vse, za kar so se številni borili: proti nenehnemu onesnaževanju okolja in vedno večjemu avtomobilskemu prometu, za cenovno ugodno bivanje v zdravih hišah in stanovanjih, za spodbujanje domačih izdelkov. Vse te pobude so se večkrat izjalovile zaradi lakomnih in oblastiteljskih ljudi. Zaradi ljudi, ki nikoli niso bili zadovoljni s tem, kar imajo, ki so vedno hoteli imeti še več, ki nikoli niso pomislili na druge. Število pripadnikov organizacije Greenpeace in drugih okoljevarstvenih organizacij se je v zadnjih treh desetletjih sicer povečalo, a proti takemu pohlepu in ignoranci v resnici niso bili zelo uspešni. S Patscherkofla vidim veliko mesto. Vsa še prosta zemljišča so pozidana s stanovanji za stalno rastoče prebivalstvo. Pravi srečnej, kdor ima danes lastno zemljišče ali hišo! Cestno omrežje je razpadlo, prazne ceste pa so izkoristili kot zazidljivo površino za gradnjo novih hiš. Prek teh so bili položeni tiri za magnetno lebdeče vlake, če se tem napravam sploh še tako lahko reče. Kar se je ohranilo, so javna prevozna sredstva. Zdaj obstajajo dolgi, vlakom podobni stroji, ki prav tako vozijo po tirih. Prostora je dovolj in praktično nikoli niso prenapolnjeni, saj so vagoni dvonadstropni.

Danes se le še redkokdo vozi s kolesom. To so ljudje, ki si vožnje z vlakom ne morejo privoščiti in imajo zelo nizke dohodke.

Skorajda vsa dela opravljajo stroji. Velikodušni lastniki tovarn, ki premorejo vsaj malo smisla za pravičnost, še zaposlujejo ljudi in tako znižujejo stopnjo brezposelnosti.

Tukaj stalno umirajo ljudje, ki nimajo dela, pa tega v resnici nihče ne opazi, saj trupla takoj odstranijo in nihče pravzaprav ne ve, kaj se z njimi zgodi.

Vse je zgrajeno iz ognjevarnih materialov, danes skorajda ni več požarov, tako da je bilo mogoče nekoliko zmanjšati vsaj visoko raven CO₂. Z dovršeno tehnologijo in dolgoletnim raziskovanjem so sedaj odkrili planet, na katerem lahko živijo in uspevajo živali in rastline. Tako si lahko predstavljamo, da bo na zemlji še več prostora za širjenje mest, medtem ko bo treba rastline in živali preseliti na ta planet. Znanstveniki so razvili posebno tehniko, ki bo tam v zadostnem obsegu omogočala umetno prehranjevanje. Tudi vodo bi dovajali z nekega drugega planeta, ki leži blizu Zemlje.

Pogostokrat razmišljam, kakšen bi bil naš razvoj brez vseh teh lakomnežev in brezobzirnežev? Ampak zdaj je tako, kot je; živimo lahko mirne vesti, če vemo, da smo poskusili narediti vse, da bi svet postal vsaj malce boljši.

V spomin se mi prikrade močan občutek, ki nas je vse preveval na YPAC: prihodnost smo mi in te odgovornosti se tudi zavedamo.

Draga María,

Isabella Ospelt
Vaduz/LI

o tebi mi je znano le to, da si odraščala v državi zunaj Evrope in zunaj Alp. Da imaš veliko družino in verjetno tudi veliko prijateljic, ne vem pa niti tega, ali lahko sploh hodiš v šolo.

Prihajam iz zelo majhne države, ki leži na drugi strani oceana. Lihtenštajn, tako se imenuje moja država, je ena najbogatejših držav tega sveta. Obkrožajo jo druge bogate države. Bogastvo in življenje, ki nam ga to bogastvo omogoča, ima zelo veliko dobrih strani – to so, denimo, dobro delujoča gospodarstvo in infrastruktura, splošna blaginja.

A kot vse ima tudi bogastvo svojo nasprotno stran: pri nas se namreč vse vrti okoli denarja.

Dovolj bi ga bilo, da bi zgradili družbo, v kateri bi šlo vsem dobro, a denar se praviloma uporablja zato, da je kupček še večji.

Stres je glavni element življenja, storilnost je najvišja in najpomembnejša stvar na seznamu prednostnih nalog. Vse mora biti še hitreje, še boljše, še sodobneje. Nihče sicer ne ve, zakaj potrebujemo vedno več, a v tej igri sodelujemo vsi. In tako včasih napredek pomeni nazadovanje. Za uživanje ni časa, postajamo ljudje rutine, med ljudmi se širi resigniranost. Ni tako kot pri tebi doma, kjer še cenite hrano in kjer obstaja prava vaška skupnost, v kateri se ljudje med seboj podpirajo.

V tvoji in moji državi je treba še veliko storiti in verjetno si misliš, da gre Evropi, alpski regiji, predvsem pa Lihtenštajnu, še predobro. Da v nobenem primeru nimamo pravice, da bi se pritoževali. Pa vendarle mislim, da smo pot, ki bi peljala v trajnostno alpsko mesto, že zdavnaj zamudili. In kje je bila ta pot, lahko poiščemo le v skupnosti.

Skupaj z mladimi iz vseh alpskih držav sem ravno v Nemčiji, kjer poteka razprava o tem, kakšna naj bo alpska regija v prihodnje. Marsikaj bo treba spremeniti v naših alpskih mestih in vesela sem, da bo o tem lahko odločala tudi mladina. Generacije pred :je veliko.

Želim ti vse najboljše za prihodnost, da se boš lahko izobraževala in dobro živela.

Tvoja Isabella

Dragi Xavier,

Tobias Venzo
Merano/I

ravnokar sem prejel sliko, ki si mi jo poslal po pošti.

Veseli me, da si lahko zase in družino kupil hišo! Zdi se, da se je moja mala naložba v tvojo pekarno izplačala. Moram še povedati, da je tvoj klobuk res super!

Vsega občudovanja je vredno, da je lahko neko majhno podjetje tako uspešno in da se mu ni treba bati konkurence multinacionalk.

Tukaj, v Meranu, imajo zasebna podjetja le malo priložnosti za uspeh. Majhna podjetja ne morejo konkurirati izboru proizvodov in nizkim cenam velikih podjetij. Plače in najemnine kot tudi stroški proizvodnje so previsoki, da bi si majhna podjetja lahko privoščila podobno ponudbo. Razlik v ceni in količini ni mogoče nadomestiti z višjo kakovostjo proizvodov manjših podjetij. Ker na navade potrošnikov vpliva predvsem cena in šele nato kakovost, se morajo majhna podjetja boriti za preživetje.

Sprejeti je treba ukrepe, s katerimi bo mogoče spodbujati in podpirati domače gospodarstvo ter omejevati in preprečevati nepotrebne izgube, od katerih imajo korist tuja tržišča. Mesto Merano bi moralo sprejeti strog zakon, ki bi uravnaval število in vrsto velikih podjetij, ki bi smeli delati v mestu. Najemnine za poslovne prostore bi morale biti za domača podjetja nižje, s tem bi spodbujali in podpirali majhna in srednja podjetja. Poleg tega je nujno potrebna sprememba

mentalitete, na kar pa mesto ne more neposredno vplivati. Ljudje morajo razumeti, da ne trošijo, ampak investirajo, ko v domačih trgovinah za blago plačujejo višje cene. To pomeni, da več vlagajo v lastno gospodarstvo in da ne polnijo žepe magnatov, lastnikov multinacionalk, da bi prihranili nekaj centov.

Xavier, ob površnem pogledu na mojo državo lahko dobiš vtis, da smo daleč pred vami. A če boš pogledal natančneje, boš ugotovil, da se lahko od tvoje države veliko naučimo.

Lepo te pozdravljam.

Tobias Venzo

To sem jaz

«Ti, ki želiš izboljšati svet!» pravijo vsi.
 «Vedno moraš delati, drugi pa posedajo naokoli.
 Vedno želiš kaj spremeniti, drugi se spremembam izogibajo in jih pozabljajo.»
 A jaz tega ne morem. Ne zmorem ravnati, kot da sem ohromljena, slepa, nema,
 ne morem kar izginiti v prahu družbe in časa.
 Zdaj je treba biti buden, tudi previden, paziti je treba,
 kaj se dogaja, in ne pustiti stvarim, da gredo mimo.
 Tudi: biti svoboden, dobro živeti,
 spet obarvati sivino mest.
 Ohranjati naravne vire,
 ne se zanašati samo na gospodarstvo.
 Paziti, da lastno življenje ne postane odvisno od drugih,
 smeјati se,
 sodelovati, kjer lahko, slediti,
 ločiti se od stvari in se naučiti videti celoto,
 varčevati z vodo. Kupovati domače izdelke, preverjati uvožene.
 Uporabljati javni prevoz. Postaviti izpolnjeno, srečno življenje daleč nad pritiske po še večji storilnosti. Trdo delati. Dosegati cilje. Zgraditi skupnost, trdno povezanost.
 Nekdo pač mora začeti
 z rušenjem zaprek in odstranjevanjem ovir,
 ki smo si jih sami postavili.
 In vsak naj bi pri tem želel biti prvi.
 To sem jaz.

Isabella Ospelt
Vaduz/LI

GET UP!

Draga generacija prihodnosti!

Do trenutka, ko boste ugledali luč sveta, se bo veliko spremenilo. Upam, da boste lahko živeli brez skrbi in ne boste imeli takih ali celo še večjih težav, kot jih imamo mi danes.

Preden se boste rodili, bo minilo še precej časa. In ravno v tem času moramo mi, današnja mladina, nekaj storiti. Nekaj, kar bo spremenilo svet in ga naredilo boljšega! Zato smo se tudi zbrali tukaj, na YPAC 2013, in se posvetili osrednji temi zasedanja: My Alpine Town of the Future. Tukaj smo, KER želimo nekaj spremeniti in ker sem prepričana, da smo to sposobni narediti. Kajti z vsakim korakom smo bližje temu, kar smo si postavili za cilj: ljudje, zlasti politiki, bi morali postati pozorni na nas in upoštevati naše interese. O veliko stvareh se namreč odločitve sprejemajo preprosto mimo nas, ne da bi kdo pomislil, da bomo morali s temi spremembami najdlje živeti prav mi.

Pomembno je, da med seboj sodelujemo, saj bomo s skupnim delovanjem in povezanostjo zagotovo prispevali k resničnemu in edinstvenemu mestu prihodnosti – Town of the Future. Prav tako ne smemo stati ob strani, saj se v takem primeru ne bo nič spremenilo. Moramo se dvigniti, verjeti vase, a se tudi zavedati, da bitka za boljši svet še zdaleč ni izgubljena. Predvsem zato ne, ker obstajajo volja in prizadevanja mladih.

In zato bom znani verz Boba Marleyja Get up, stand up, stand up for your right nekoliko spremenila:

Get up, stand up, stand up for your future!

Hannah Purner
Innsbruck/A

Draga gospa Mpe-Nke-Ko,

Pietro Baggio
Bassano del Grappa/I

zelo mi je žal in izrekam vam moje iskreno sožalje. Gospa Kela Mpe Nke je bila izredna, močna in trdna ženska. Nikoli je ne bom pozabil. Nazadnje sva se slišala resda pred davnimi tridesetimi leti, a ne morem je pozabiti. Ko je bila vas uničena, sem ji napisal mnoga pisma. Potrebovala je veliko podpore. Spominjam se, da sem bil tedaj zelo zaskrbljen zaradi prihodnje usode vasi in obširnega, čudovitega gozda. Prav tako me je skrbelo za prihodnost svojega mesta in mogočnih alpskih gora. Takrat je bilo vse tako negotovo ...

Vse je natanko tako kot v mladosti. Ko ne poslušamo modrih nasvetov staršev, temveč jih ignoriramo. Pa se zgodi huda nesreča in v hipu odrastemo. Žalosti me le, da se mora zgoditi ta nesreča, da postanemo odgovorni ljudje. Kar se tiče alpskih mest, moram priznati, da je prišlo do nenadne, presenetljive in uničujoče katastrofe. Še zadnji trenutek smo se začeli obnašati odgovorno. Še vedno pa čutimo posledice dejstva, da smo se prebudili tako pozno. Ko bi le mladost bila krajša! Ko sem bil mlad ... Ko pomislim na svojo mladost, imam pred duhovnimi očmi številne podobe, zlasti podobe gora, Alp z njihovimi veličastnimi, krasnimi ledeniki. Danes so se skorajda že vsi stopili in mi ne moremo storiti ničesar, da bi jih rešili. Čakali bomo ... morda se bodo čez nekaj stoletij vnovič pojavili. Na srečo nam je v zadnjem trenutku le uspelo preprečiti še hujše katastrofe.

Ampak ko si star in zbolíš za levkemijo, s trpkostjo misliš na dneve, ko si v družbi prijateljev pokadil neštete cigarete, samo zato, ker nisi spoznal, da lahko nekaj tako prijetnega nekega dne postane velik problem. Seveda je bilo rečeno, da se s kajenjem poveča tveganje za raka ali srčni infarkt, ampak zakaj naj bi premišljevali o tako nedolžnih možnostih tam nekje v prihodnosti? In ravno to bi morali storiti!

Vesel sem, da so bili naši župani in politiki nekoliko pametnejši, kot sem bil sam v mojih najboljših letih. Ko je Kela Mpe Nke še živela, je bilo povsod toliko plastičnih vrečk, da bi bil moj mali vnuk resnično presenečen. Bela plast smrtonosnega snega, ki prekriva gore. Električni avtomobili so bili znanstvena fantastika ali pa so živeli le v prismuknjenih projektih tehničnih čudakov, ki jim nikoli ne bo uspelo. Na srečo danes plastičnih vrečk ni več videti. Že samo misel na to je absurdna. In pred tremi meseci sem kupil popolnoma nov električni avtomobil. Prepričan sem, da so naredili vse, da vaše mesto še vedno obkroža bujni zeleni gozd. Želim si, da bi ga lahko videl.

To je torej prihodnost! Prihodnost, ki mi je zbujala toliko strahu, ko sem si jo poskušal predstavljati! Vanjo stopamo z bremenom preteklosti na plečih. To je težko breme. Sedaj živimo tako, kot je prav. Vse je povsem okolju prijazno. Človek bi pričakoval raj na zemlji. A če ne bomo ukrepali dovolj hitro, se bomo opekli, opekline pa pustijo sled na koži in nikoli ne zginejo. Na naših telesih je vse polno brazgotin. Premikamo se zelo previdno, kot kakšne sto let stare želve, katerih oklepi sčasoma postajajo vedno trši.

Zelo nas je strah, rekel bi celo, da nas je na smrt strah. Imamo pa ravno toliko časa in še vedno stojimo na robu globalne katastrofe. Lepo bi bilo, če bi ukrepali in potem brez naporov vse skupaj vrnili nazaj v prejšnje stanje. A to ni mogoče.

Upajmo, da bo te neprijetne more enkrat konec. Morda bomo umrli mirno, z zavestjo, da bodo naši otroci živeli srečno in da bodo naši vnuki živeli. Upam, da bom lahko kmalu odpotoval v južno Afriko in se srečal s tabo.

Lep pozdrav,

Pietro

2000 2010 2020 2030

Izjave politikov

«Zelo sem bila vesela, da sem spoznala tako ambiciozne mlade. Zdaj je treba nadaljevati delo zaradi njih, pokazati vztrajnost in se boriti za inovativne ideje.»

Marie-José Fossorier, Annecy/F

«Ni nujno, da YPAC sprejema odločitve, prej imam občutek, da gre za neko vrsto »možganske nevihte« in razpravo o usmeritvah prihodnjega razvoja, pa tudi o tem, katere teme politiki dejansko obravnavajo in katere politike lahko nato tudi uresničijo. Sodelovanje v YPAC ocenjujem kot povsem resno delo, pri katerem se mladi ukvarjajo z našo družbo.

Nekatere ideje so zame potrditev, da smo v Beljaku že na pravi poti, denimo pri uvedbi ponudbe trajnostnih študijskih programov.»

Bernd Olexinski, Villach/A

«YPAC ocenjujem kot pomembno mrežo za medkulturno izmenjavo. Imam pa pomislek, da ena rešitev sicer reši problem, lahko pa sproži še druge probleme.»

Bojan Sever, Idrija/SI

«Ni zakon tisti, ki bo ustvaril zavest, temveč je zavest tista, ki mora obstajati pred zakonom.»

Lucia Maestri, Trento/I

«Zahteve se lahko neposredno prenesejo na politike, saj je to pomembno zaradi ozaveščanja. Tako je vzpostavljen stik z odgovornimi, ki želje mladih posredujejo občinskim svetnikom in poslancem. Upam, da bodo v alpskem mestu prihodnosti mladi imeli več besede, saj gre vendar za njihovo prihodnost, ki bi jo morali aktivno sooblikovati.»

Josef Biedermann, Planken/LI

«Mladi so zelo vztrajni in neomajni, bolje vedo, kaj je življenje, kot jaz.»

Regula Ammann, Herisau/CH

«Mladinci YPACa so več kot enkrat dokazali kako odgovorno mladi ljudje oblikujejo našo prihodnost. Resnost, vsebinske razprave in korist mreže YPACa so naredile velik vtis name.»

Hubert Buhl, Sonthofen/D

Želja po spremembi

Tobias Venzo
Merano/I

Velik in močan stroj, ki je videti, kot da je prišel iz nekega drugega časa, stoji sredi naše zemlje. Prha in kašlja in v zrak piha vroč zrak. Hrup, ki ga povzroča, je ravno tako neprijeten kot njegov videz. Da lahko deluje, potrebuje vire in denar, proizvedel pa ni ničesar že celo večnost, samo troši.

Ljudje ga opazujejo z odporom. Tiho mrmrajo, da ga bodo razdrli in postavili novega. Šepetaje se pogovarjajo o njegovi neučinkovitosti in lastni želji po spremembi. Potem pa spet pogledajo v tla in obupano zavzdihnejo. Lastno nedejavnost opravičujejo s tem, da je posameznik proti tako mogočni strukturi nemočen in da med ljudmi ni ne solidarnosti ne enotnosti.

Eno samo zrno peska, ki bi zašlo med ostre zobe divje vrtečih se zobatih koles, bi se seveda v trenutku zdrobilo v prah. Če pa to ne bi bilo eno samo zrno in bi se na zobata kolesa vsulo sto, tisoč, cel plaz peščenih zrn, potem bi zobje stroja zaman grizli in škrtali.

Potem bi lahko opazovali, kako bi se rjasta in neuporabna konstrukcija sesula sama vase. Na mestu, ki ga je dolga leta zasedala, bi postavili novo konstrukcijo, prenosno in trajnostno napravo, ki ne bi bila le prijetna za oko in uho, marveč bi bila tudi produktivna. Zdaj imamo priložnost, da uresničimo naše želje. To priložnost moramo prepoznati in jo pograbit.

A posameznik ne more ničesar doseči sam. Manjka solidarnost. Zelo dolgo je trajalo, preden smo se navadili na tak zorni kot, se ga naučili ceniti, tako da bi bila škoda, če bi ga sedaj opustili, kajne? Taka navada obstaja od nekdaj. Kako bi lahko bili tako drzni, da zahtevamo njeno ukinitve?

Sedaj se je pokazala priložnost za uresničitev naših želja. To priložnost moramo prepoznati in jo izkoristiti. A mi tega nočemo.

NIČ

Sprašuješ, kaj je treba storiti? Nič.

Patrick Tobler
Trogen/CH

Vse konča v odpadkih, le za vprašanje časa gre, je pogosto govorila moja mati. Zdaj ne pravi nič več, počne pomembnejše stvari. Ali pa nima več volje, da bi omenjala to misel. Stalno je govorila o predmetih, ki se uničijo ali izgubijo. Jaz pa naj si ne bi belil glave zaradi razbitega krožnika ali izgubljenega osebnega dokumenta. Vse prej ali slej postane odpadek.

O tem stavku sem še malo razmišljal, bog ve, če tega tudi ona ni storila. Moje sklepanje je zame zelo priročno in z njim lahko utemeljim tudi moj odgovor na tvoje vprašanje.

Vse konča v odpadkih, le za vprašanje časa gre. Tudi človek. Človeštvo je model, ki se izteka, ki se je v svoji aroganci povzpел nad evolucijske sile, ki bi mu verjetno lahko pokazale poti preživetja. Vedno več je prizadetosti in – ja, tudi sam sem prizadet kot oseba, ki nosi očala. Odvisni smo od vseh teh opor in protez, ki jih ima in potrebuje naša družba. Za ohranjanje opor potrebujemo toliko virov, tako da ni možno, da bi živeli v skladu s trajnostnim razvojem.

Mislim, da ni treba ničesar storiti. Kaj je mogoče storiti, je drugo vprašanje, ki zahteva drug odgovor. Našo kulturo, ki nam je tako zelo pomembna in vseč in je tako udobna in prijetna, bi lahko zamenjali. Lahko jo zamenjamo za kulturo, za katero je značilen življenjski standard vasi iz predindustrijske dobe. Pred industrijsko revolucijo je bilo veliko dela, zelo veliko. Malo spanja. Zelo malo. In tudi zelo malo prostočasnih dejavnosti. In natanko vsega tega nočemo.

Čeprav ... takrat se je življenje odvijalo počasneje in ... manj nevrotično? Še nikoli nisem slišal, da bi ljudje iz predindustrijske dobe trpeli za izgorelostjo ali storili samomor. To vendar pomeni, da je takrat moralo biti življenje znosno. In da v svojem izobilju

in z vso množico stvari, ki jih imamo, nismo kos kot ljudje, ki v tistih časih niso imeli ničesar. In da poleg tega ustvarjamo probleme, ki jim nismo kos. Stopnja samomorov in primerov izgorelosti je vedno višja.

Če hočemo živeti boljše, moramo torej zmanjšati naše zahteve, želje in naše celotno zavedanje. Ubežati moramo svetu mobilnih telefonov, virtualnosti, potrošništva in nafte. Pogosteje si moramo zaželeli – nič. Potem bomo spet sproščeni. Potem bo življenje spet delalo napake. Potem bo živel tisti, ki je sposoben zna živeti.

In kaj bi izgubili, če bi storili to, kar lahko storimo? Izgubili bi varnost. Hrana ne bi bila dosegljiva z zlatom. Zdravstvenega varstva ne bi bilo mogoče več plačevati in bi šlo rakom žvižgat. Naša izobrazba in naše znanje bi postopoma izginjala v podzavesti. In morda bi ju spet odkrili. Samo zato, da bi človeka spet potegnili iz blata in ga potem morda dokončno pustili pasti. Vse konča v odpadkih.

Politik

Patrick Tobler
Trogen/CH

A. Politik sem postal, ker sem opazil, da to hočem postati. Bil sem idealist, zrušiti sem hotel sistem. Danes vidim svet verjetno bolj realno kot takrat. Včasih sem mislil, da naš svet potrebuje revolucijo. Danes sem prepričan, da potrebujemo evolucijo. Evolucijo namesto revolucije. Trpljenja, ki ga je povzročila gospodarska kriza, očitno še ni bilo dovolj, da bi se spremenili. Za revolucijo nismo pripravljeni. Kar potrebujemo, je več ljudi, ki bodo prevzeli odgovornost. Večjo zavzetost za skupnost.

B. Zanimivo pri politiki je to, da vsi natančno vedo, kaj morajo storiti. V katero smer se mora gibati družba. Veliko pomembnejše kot vprašanje, kam gremo, je zame vprašanje, kako bomo to izvedli. Postal sem župan, ker sem želel spremembe. In če hočem kaj spremeniti, moram biti na tem položaju.

C. Na zasedanju YPAC sodelujem, ker želim popraviti slab vtis, ki ga imajo o politiki ljudje. Politiki, ki delujejo na državni ravni in morajo slediti strankarskemu programu, so drugačni od nas. Oni so tisti, ki ustvarjajo slab glas. Mi delujemo na občinski ravni. Mi v praksi prevzemamo izvajanje ciljev, ki so nam bili postavljeni. Mi smo tisti, ki prevzemamo odgovornost za to, kar določajo drugi.

D. Prepričan sem, da moramo prisluhniti mladim. Učinkoviteje je prisluhniti mladim, kot pa jih neposredno vključevati v politični proces. Pogosto mladih politikov na političnem parketu sploh ne opazijo ali pa jih ne jemljejo resno. S tem problemom se srečujejo številni mladi, predvsem v Sloveniji in Franciji. Morda bi se morali tudi sami boriti vztrajno in tako dolgo, da jim bodo prisluhnili. Morda jim primanjkuje potrpežljivosti? Potrpežljivosti, da bi počakali, da bodo dovolj stari in jih bodo jemali resno? Morda ne vidijo, katere izkušnje vse jim še manjkajo, da bi lahko sodelovali v političnem procesu? In morda pa je ravno dejstvo, da se jih ne jemlje resno, to, kar potrebujejo za svoj razvoj.

E. Poiskati moramo rešitve za naše probleme, da ne bi ti ustvarili še več problemov. Dogodki, kot je zasedanje YPAC, so po mojem mnenju zelo koristni. Tako spodbujamo politični podmladek. Zame je to tudi think tank, možganski trust. Tukaj lahko spoznam nove ideje ali se spominjam starih, ki sem jih že pozabil in so danes lažje izvedljive. Pri mladih zaznavam motiviranost, idealizem. To sta močni privlačni sili. Ki privlačita tudi mene.

Pietro Baggio
Bassano del Grappa/I

[Na srečanju skupine Folio so bili nekateri politiki zaprošeni, da iz naključno sestavljene zbirke izberejo predmet ali sliko in pojasnijo, kakšen pomen, relevanten za YPAC, povezujejo z njim. Izbirali so lahko med otroškim orodjem – igračo, punčko, zeleno deteljico, razglednico s sijočim nebom, nekaj snežnobelimi oblaki in drogom, fotografijo prometnega znaka in razglednico z odprtim oknom.]

Politiki iz Avstrije, Francije, Slovenije in Švice so se zbrali in nam pomagali ustvariti sliko pokrajine, kot bi jo vsi želeli imeti kot ozadje na slikah, ki jih bodo naši otroci in vnuki naredili v prihodnosti. Ni videti sicer tako kot alpsko mesto v prihodnosti, kaže pa, kakšno naj bi bilo in tudi kakšno bo to mesto. Poskusimo ga opisati.

Iz odprtega okna se vidi travnik s svetlečo zeleno travo. Spominja nas na to, da bi moral biti svet odprt za mlade ljudi. Politiki morajo okno priložnosti odpreti na stežaj in mladim omogočiti prosto pot v njihovo prihodnost s tem, da jim dovolijo, da jo pomagajo oblikovati. Zavedajo se, da mladim ljudem manjka potrpljenje, vztrajnost in trdovratnost, a za okoljske ukrepe je potrebno veliko časa, preden ti pokažejo konkreten učinek. Potrebujemo pa idealiste.

Na zelenem travniku, ki se ga vidi skozi okno, rastejo tri- in štiriperesne deteljice. Kažejo nam, da je ekologija največji izziv, pred katerim stojimo. Naravne zelene površine nam prinašajo srečo!

Po travniku skače otrok in prevrača kozolce. Zadovoljan se igra z lepo punčko iz cunj. Brezskrbna deklica je povsem poglobljena v igro, vendar jo potrebujemo, če želimo boljšo prihodnost. Njena punčka je sešita na roko in nas opominja, da morajo nova alpska mesta prihodnosti z okolju prijaznim gospodarstvom izhajati iz domačih proizvodov.

Deklica skače naokoli in srce ji divje razbija. Srčni utrip vsega našega planeta je ravno tako strašno hiter in moramo ga upočasniti. Pri tej hitrosti ne bomo mogli obdržati smeri, ampak se bomo od nje oddaljili. Ko rešujemo velik problem, moramo vedno zagotoviti, da upočasnimo njegovo hitrost in da dogajanju lahko sledimo počasneje in ga na koncu tudi zaustavimo.

Sredi travnika se proti nebu dviga visok električni drog. Nad njim potujejo številni mlečnobeli, svetli oblaki. Žal je še vedno zelo težko najti pravi sistem za učinkovit in ustrezen prenos električne energije. Kakšno vrsto omrežja bi lahko uporabili? Kje bi ga lahko poiskali?

Drog so ravnokar popravili, na tleh še vedno leži orodje. Delavci so zelo trdo delali. In trdo delo je to, kar potrebujemo, če želimo uresničiti načela trajnostnega razvoja. Mladi bi se morali potruditi, kajti pot do prihodnosti blagostanja je težka in zahteva napore, trdo delo in trud, pa tudi odločno pripravljenost ljudi, da se spopadejo se z ostro kritiko.

Nedaleč stran od droga je cesta, ob njej prometni znak. Promet je velik problem in to bo ostal še veliko časa. Promet motornih vozil v mestih povzroča onesnaževanje okolja in zaradi onesnaževanja okolja se lahko neokrnjen zelen travnik spremeni v zaudarjajoče močvirje.

Vizija se zdaj počasi razblinja. Vidimo, kar nas danes obdaja: svet, v katerem je gospodarstvo izpodrinilo človeško plat družbe. Če ne bomo postali del družbe, ne bomo mogli nikoli vplivati na dogajanje v svetu. Človeštvo mora stopiti korak nazaj in razumeti, da so spremembe potrebne. So Alpe za nas še vedno prelepe, da bi spregledali?

Eva Balantič
Kamnik/SI

Vsepovsod ideje. Moja glava jih je bila polna. Včasih sem imela občutek, da mi jo bo razneslo.

Stojim na avtobusni postaji in pogledujem okoli sebe. Mestna soseska je siva, drevesa na zelenici so videti utrujena. Vsakokrat, ko jih pogledam, se zdijo bolj izčrpana. Toliko smeti leži v njihovi okolici. Umazano je, vonjave so neprijetne. Nekje v daljavi slišim hrup, ki ga povzroča promet. Mimo vozijo številni avtomobili, vsi napol prazni, obrazi voznikov neprijazni.

Ko pomislim na otročička, ki je še v mojem trebuhu, bi lahko zajokala. Pojma nima, kako hudoben in mrzel je svet, v katerem bo nekega dne živel. Samo upam lahko, da se bo v njem znašel. Dotaknem se trebuha in zbežim v svoj sanjski svet. V trenutku je vse drugače. Stara, umazana rjava klop, na kateri sedim, je postala druge barve. Prebarvana je bila in vonjam svežo barvo. Oblaki so se umaknili, posijalo je sonce. Ozračje je toplo in prijetno. Tudi drevesa niso videti več tako postarano. V nebo stegujejo veje in zdi se mi, da jih vidim, kako se smeji. Nič več ne slišim hrupa, le ptičje petje. Trava je z vsakim trenutkom, ko jo pogledam, bolj zelena. Mimo pripelje avtobus. V njem sedi veliko zadovoljnih potnikov in zalotim se, da se tudi sama smehljam. Vstopim v

avtobus in pomislim, kako lep je svet. Dotaknem se trebuha in vem, da sem storila prav. Nič več nisem zaskrbljena in vem, da bo vse še dobro.

Odprem oči. Obdaja me megla in jutro je še bolj sivo kot prej. Kos se nezadovoljno oglašja in veja je ravnokrat padla na tla. Mimo pripelje prazen avtobus in star, zguban obraz me vpraša: «Boste vstopili ali ne?» Slišim, kako utrujemo zveni moj glas. Odkimam in rečem: «Ne. Ne, hvala.»

Usedem se na staro klop in zaprem oči.

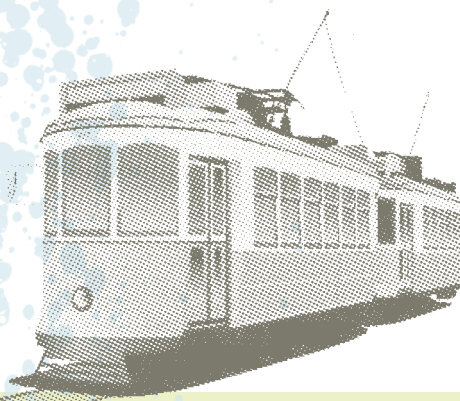
Eva Balantič
Kamnik/SI

Dragi gospod Mufasa,

ne vem sicer, kako in kdaj, vendar sva se že srečala. Sedim ob pisalni mizi in vam pišem tole pismo. Rada bi vam povedala svojo zgodbo in želela bi, da jo razumeli. Na svetu živijo tako veliko različnih ljudi. Tudi okolje je povsod drugačno, največje razlike pa so pri ljudeh. Imamo svojo tradicijo, prav tako vi. Živate v umazaniji in vaše življenje pod močnim soncem je težko. Mi prezebamo v mrzlih zasneženih zimah. A vsi imamo sanje. V pismu bi vam rada opisala svoje sanje. V mojem alpskem mestu je vedno več problemov. Od obnašanja potrošnikov prek ne preveč uspešnega turizma (kar je povezano z našo slabo mobilnostjo) do življenja na splošno. Želim si svetlo prihodnost in imam zato nekaj idej, kako take razmere izboljšati. Osredotočila se bom predvsem na mobilnost in njeno prilagodljivost. V našem alpskem mestu se ljudje ne vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi, saj so povezave in pogostnost teh storitev slabe. Absurdno je, da ima večina alpskih mest ravno obraten problem. Tam so avtobusi in vlaki prenapolnjeni, dnevni migranti dnevno uporabljajo javna prevozna sredstva. Vse to povzroča gnečo, vendar pa zato okolje ni toliko onesnaženo in to je gotovo prednost.

Nasprotno je na naših cestah gost promet, z avtobusi in vlaki pa se vozi premalo potnikov. Ena od možnosti, kako korenito spremeniti razmere, bi bile nizke cene vozovnic in prilagodljivejši vozni redi. Take spremembe bi nedvomno izboljšale naše zdravje in tudi kakovost življenja. Ljudje ne bi izgubljali časa z iskanjem parkirnih prostorov in bi porabili manj denarja za vzdrževanje svojih avtomobilov. Lahko bi rešili še več problemov, osrečili bi ljudi in boljše skrbeli za naše okolje in občino, v kateri živimo. Čeprav živite v državi, kjer se ljudje vozijo s kolesi in ne z avtomobili, in položaja, v katerem smo, morda ne morete čisto razumeti, upam, da razumete moje strahove.

Resolucija 2013

Tema:

«Moje Alpsko mesto prihodnosti»

Mladinski parlament Alpske konvencije (YPAC) je od 11. do 15. marca 2013 zasedal v Sonthofnu v Nemčiji. Mladinski parlament je organ, katerega člani in članice so predstavniki mlade generacije iz različnih alpskih držav, ki želijo svoje mnenje izraziti v politiki. Letošnje zasedanje je potekalo pod naslovom Moje alpsko mesto prihodnosti. Pričujoča resolucija, ki je končni rezultat zasedanja YPAC, vsebuje deset zahtev. Nekatere od teh zahtev se trenutno še preverjajo, v številnih regijah pa jih tudi že uresničujejo. Naš cilj je, da bi se začele uresničevati na celotnem alpskem območju.

10 ZAHTEV ZA ALPSKO MESTO PRIHODNOSTI

ZAHTEV 1: Mobilnostni paketi za mlade popotnike

Vzpostaviti je treba spletno bazo podatkov, ki bo vsebovala okolju prijazne oblike turistične ponudbe vseh alpskih mest in mladim ljudem olajšala načrtovanje potovanj s sredstvi javnega prevoza znotraj alpskega območja.

ZAHTEV 2: Krepitev in širjenje dela na domu

Okrepiti je treba koncept dela na domu, saj ta zmanjšuje onesnaževanje, ki ga povzročajo dnevni migranti, in prihrani čas, obenem pa z oglaševalskimi kampanjami povečati ozaveščenost o njem.

ZAHTEV 3: Sistem nagrajevanja pri uporabi okolju prijaznih prevoznih sredstev za vožnjo na delo

Podjetja morajo zaposlene spodbujati, da za prihod na delovno mesto zmanjšajo število voženj z osebnim avtomobilom. To bi bilo mogoče doseči z uvedbo podeljevanja nagrad, ki bi jih deloma financirala vlada, zaposlenim pa bi jih izplačevali delodajalci.

ZAHTEV 4: Vzpostavitev rekreacijskih območij znotraj mest

Sprejeti je treba zakonodajo, ki bo zahtevala, da se v prenovljenih, novonastalih ali razširjenih mestnih četrtih določen del površin opredeli kot javne zelene in športne površine.

ZAHTEV 5: Izboljšanje kulturnega programa v mladinskih centrih

Za izvedbo širšega kulturnega programa mladinskih centrov morajo občine in država zagotoviti več sredstev. Mladi bi prosti čas preživljali v okolju, ki bi bilo zanje privlačno, s sodelovanjem pri oblikovanju in organizaciji programov pa bi pridobivali dragocene izkušnje.

ZAHTEV 6: Recikliranje starih objektov

Zapuščene in stare zgradbe je treba prenoviti in jih uporabiti za vzgojno-izobraževalne namene, npr. za ureditev botaničnih vrtov, hotelov, mladinskih domov (hostlov) ali nastanitvenih objektov za turiste mlajših generacij in študente.

ZAHTEV 7: Sistem ločevanja odpadkov na podlagi barv

Pri sistemu ločevanja odpadkov na podlagi barv je treba vsako skupino embalaže, narejeno iz recikliranih materialov, označiti s svojo barvo. Tak ukrep bi zelo olajšal ločevanje odpadkov.

ZAHTEV 8: Uvedba univerzitetnega študija s poudarkom na ekološkem vidiku

Na univerzah v ambicioznih in dobro razvitih alpskih mestih je treba uvesti študijske programe s poudarkom na ekološkem vidiku. Ker gre za tematiko nadnacionalnega pomena, morajo predavanja potekati v angleščini, univerze pa bi morale spodbujati vzpostavljanje mednarodnih odnosov.

ZAHTEV 9: Sistem nagrajevanja za recikliranje izdelkov iz alpskih regij

Embalažo z izdelki z alpskega območja je treba označiti s posebno blagovno znamko – alpskim znakom. Ko potrošniki tako označeno embalažo vrnejo v proces recikliranja, prejmejo bonitetne točke, te pa se zabeležijo na alpski kartici. Točke lahko potrošniki uporabijo za nakup drugih izdelkov, označenih z alpskim znakom.

ZAHTEV 10: Vzgoja in izobraževanje o okolju prijazni mobilnosti v vseh starostnih obdobjih

Prebivalstvo je treba že od zgodnjega otroštva do pozne starosti celovito in dosledno obveščati in vzgajati. Z delavnicami, projekti, seznanjanjem s teorijo in prakso ter z informacijsko tržnico je treba to tematiko obravnavati starosti primerno (otroški vrtci, osnovne in srednje šole, nadaljnje izobraževanje).

Več informacij:

**WWW.YPAC.EU/
RESOLUTIONS**

KOLOFON

- © Društvo Alpsko mesto leta, Im Bretscha 22, 9494 Schaan, Liechtenstein
- Uredništvo: Elisabeth Maria Mars, Madeleine Rohrer, Barbara Wülser, Caroline Begle, Cathérine Frick
- Avtorji: Pietro Baggio, Eva Balantič, Hannah Purner, Patrick Tobler, Tobias Venzo, Isabella Ospelt
- Uvódnik: Arzu Altintas (Press Group), Laura Linke (Press Group)
- Oblikovalca: Bert Odenthal, Niko Schönwälder
- Strokovna spremljava pisanja: Elisabeth Maria Mars
- Partnerica produkcije: CIPRA International, Društvo Alpsko mesto leta
- Fotografije: Člani medijske skupine, CIPRA International,
- Prevod: Marie Billet, Reinhold Ferrari, Alexandra Geese, Nataša Leskovič-Uršič
- Lektoriranje: Cathérine Frick, Carlo Gubetti, Nina Pirc, Carole Piton

Folijo lahko naročite pri international@cipra.org ali pri partnerskih šolah

- Akademisches Gymnasium Innsbruck (Avstrija)
- Liechtensteinisches Gymnasium (Liechtenstein)
- Karolinen Gymnasium (Nemčija)
- Kantonsschule Trogen (Švica)
- Šolski center Rudolfa Maistra Kamnik (Slovenija)
- Gian Battista Brocchi (Italija)
- Fachoberschule Marie Curie (Italija)
- Gymnasium Sonthofen (Nemčija)
- Roger Frison Rocher (Francija)
- Druga Gimnazija Maribor (Slovenija)

WWW.YPAC.EU

www.ypac.eu

www.alpenstaedte.org